

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelen minden nap reggel.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:		Főszerkesztő:	Egyes szám ára 4 fillér.
Helyben: Félévre 6.— K. Negyedévre 3.— K.		Dr. VARGA LAJOS.	SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Vidéken: " 9.— " " 4.50 "		Felelős szerkesztő:	Arany János-u. 2. sz. Telefon 412.
		SZATHMÁRY ZOLTÁN	

Pro universitate.

Debrecen az egyetemért.

Debrecen, 1908. március 26.

Történelmi esemény játszódott le mai napon Debrecen sz. kir. város törvényhatósági közgyűlésének termében.

E falak között szünetelt ma a politika, helyet adván a magyar nemzeti génusznak, mely áldozati oltárt emelt a magyar nemzeti közművelődésnek.

Fejedelmi bőkezűséggel áldozott ma Debrecen sz. kir. város közönsége a magyar kulturáért: három millió koronás alapítványával lerakta szilárd fundamentumát a harmadik — a debreceni egyetemnek.

Királyok, főpapok, főrangok, testületek és egyeseknek áldozatai eltörpülnek Debrecen város közönségének bőkezűsége mellett.

Debrecen város közönsége ezzel az újabb áldozattal letörölhetetlenül és örökké ragyogó betűkkel véste be nevét a magyar nemzeti közművelődés, de egyszersmind az egyetemes emberi haladás és fejlődésnek történelmébe.

Boldogok lehetnek mindazok, akik ebben a nagy elhatározásban részt vettek, mert áldozatkész tettekkel bizonyították be lelkesedésüket a közügyért, a nemzeti közművelődésért.

Még boldogabbak azok, akik ennek a nagy tettek előkészítésében fáradhatatlanul és a valóban nagy ügyhöz méltó nagy lelkkel dolgoztak.

Mert Debrecen város közönségének egyhangú lelkesedéssel meghozott határozata egyuttal elismerés és köszönetnyilvánítás is ezeknek a lelkes férfiaknak, akik egyéb elismerés, kitüntetés és ünneplő tapsok elől szerényen elvonulnak.

A nagy tettek mindenkor kész debreceni polgárnak nemes lelke ragyogott ma a közgyűlési teremben minden szempárban, a hön szeretett város jövő nagysága felett érzett öröm piroslott minden arcon és azok a tapsok, melyek ma ott oly zugó áradatként önkénytelenül elharsogtak: mintha csak a magyar génusz szárnycsattogásai lettek volna!

Ime a közönyössége, maradisága miatt annyiszor és oly sok oldalról megszólt debreceni polgár így tud tettekkel tényező lenni városaért, hazájáért, városának, hazájának nemes és szent ügyéért: a magyar nemzeti közművelődésért!

Fényes bizonyágtétel ez a felől, hogy viaskodhat köztünk politikai szenvedély, elvakultság, gyűlöletes visszavonás és meghasonlás: de egyek vagyunk mindnyájan ennek a felséges eszmének: a magyar nemzeti közművelődésnek szolgálatában.

Mert ez előtt az eszme előtt leomlanak azok a válaszfalak, melyeket felekezeti különbség és a mindennapi életnek surlódásai emelnek közöttünk.

És mert ez a felséges nagy eszme mindnyájunkat zászlaja alá hódítani képes, bizonyos: hogy Debrecen város polgársága vezérszerepre hivatva is van a magyar nemzeti társadalomban.

Az őstől öröklött hagyományokhoz nemesak hűek maradtak a késő unokák, hanem mai tényükkel megkoronázták azt az oltárt, melyet évszázadokon át annyi féltékeny gondnal, kitartó szorgalommal és bölcs előre látással megépítettek.

Negyedfélszázézer koronát meghaladó összeget áldoz iskoláinak évenként Debrecen városa, mint állandóan visszatérő összegeket, — és ezeken felül bőkezűségét hirdetik és fennen dicsérik a felekezetek, maradandó alkotásait intézményei hirdetik.

Ily tények nem maradhatnak kellő méltánylás nélkül.

A kormány és az állam csak tartozását fogja leróni Debrecen város közönsége iránt azokért az áldozatokért, melyeket évszázadokon át véres zivatarok között a nemzeti ügyért, a magyar közművelődésért meghozott.

Ha már nem lehetett valóra váltani ennek a társadalomnak és annyi lelkes alapítónak a protestáns egyetem iránt táplált reménykedését, meg kell valósítania kormánynak és államnak itt Debrecenben azt az egyetemet, mely Debrecen város multjánál fogva és polgárainak áldozatkész hazaszeretete által magyar nemzeti egyetem leendő ledönthetetlen védbástyája a nemzeti szellem szárnyalásának, a nemzeti szellemű haladásnak és felvilágosodásnak.

Ezt várja és ezt megérdemli Debrecen város közönsége, e hittal, e meggyőződéssel vállal újabb teherviselést és létesítette fejedelmi alapítványát.

Bizton hisszük, hogy ez a hit, ez a remény mihamarabb valóra váland és Debrecen város ez által magához ragadja a nemzeti társadalomban őt megillető vezérszerepet.

Dr. Varga Lajos.

A balpárt honmentése.

A részleteket obstruálják

A képviselőház ülése.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, március 26.

Justh Gyula elnököl az ülésen.

Bejelenti az elnök, hogy az országgyűlési értesítőbe két lényeges hiba esuszott be. Kihagyták báró Banffy Dezső indítványát és kihagyták a névszerinti szavazás jegyzékéből az E. F. betűig terjedő igennel szavazókat. Minthogy ez tisztán nyomdahiba további intézkedés nem szükséges.

Következik a házszabályrevízió részletes tárgyalása.

Mérey Lajos a függetlenségi párt megbízásából néhány módosítást akar előterjeszteni. Előadja ezeknek a módosításoknak a történetét. Először is nem kell az elnök kezébe tulságos hatalmat letenni, mert ezen az országgyűlésen, amelyre ez a revízió érvényes, nem akadhat százötven olyan képviselő, aki hazafiatlan indítvánnyal állhatna elő s a többi módosítások főképpen a helyes megszövegezésre vonatkoznak.

Nagy György ragaszkodik ahhoz az állásponthoz, hogy az általános választói jogról szóló törvény megalkotása előtt semmiféle házszabályrevíziót el nem fogad.

Elnök: Kéri, maradjon szorosan az első pontnál.

Nagy György: Akkor kérem, tessék megengedni, hogy eltérhessek.

— Nem, nem engedjük meg — vág-nak közbe.

Nagy György: Akkor először is határozati javaslatát terjeszti elő. Itt meglepetések, új módosítások elé állítják az embert. (Nagy zaj)

— Közölték a lapok — kiáltják közbe. Nagy György: Ha máskor a lapokra hivatkozunk, a többség azt szokta mondani, hogy a mit a lapok írnak, az semmi. Mért nem nyomtatják ki Mérey indítványát.

Elnök: Ez nem kifogás. A képviselő ur indítványait sem nyomatták ki.

Nagy György: Ezeket a házszabályokat soha sem fogom én magamra nézve érvényesnek elismerni. (Derültség.)

— Akkor hamar kimégy.

Nagy György: Részletesen bírálja ezután az indítványt, amelynek minden mondatahoz módosítást ajánl. Beérjeszti az elnöknek írásban is indítványait. Ismételtén elter a tárgytól, amiért az elnök többször figyelmezteti.

Elnök: Háromszor figyelmeztettem a képviselő urat, ne térjen el a tárgytól. Megvonom a szót.

Farkasházy Zsigmond a következő szónok. Reflektál az általános vita egyes felszólalására.

Elnök: Most az első részből van szó. Ne tessék az általános vita eseményeit föllelegetni.

Farkasházy Zsigmond: Hallgatólagon beleegyeznek abba, hogy a házszabályokat módosítsák, ha csak az obstrukció kizárásáról volna szó.

Elnök ismételtén figyelmezteti a szónokot, hogy ne térjen el a tárgytól.

Farkasházy Zsigmond siet betérjeszteni az egyik határozati javaslatát, nehogy még attól is elessek.

Elnök: A képviselő ur szólásszabadsága egyáltalán nincsen veszélyeztetve, ha ragaszkodik a házszabályok utasításához.

Farkasházy Zsigmondnak még egy módosítása is van, az ugyanis, hogy csak kétszázötven képviselő kérhesse a sürgőséget.

Kéri ezután az elnököt, adjon némi szünetet.

Elnök az ülést öt percre felfüggeszti.

Szünet után

Farkasházy Zsigmond folytatja beszédét.

Debrecen az egyetemért.

Elfogadták az egyetemi bizottság javaslatát.

Rendkívüli városi közgyűlés.

— március 26.

(Saját tudósítónktól.) Hatalmas, döntőerejű lépés történt tegnap a debreceni egyetemért Debrecen város részéről, melynek képviselő-testülete kitörő lelkesedéssel, a nagy üggyhöz méltó áldozatkészséggel egyhangulag megszavazta azokat az áldozatokat, melyek lehetővé teszik a debreceni egyetem felállítását. Hosszas, erős önzetlen és fáradhatatlan munkának a nagyszerű eredménye Debrecen város tegnapi rendkívüli közgyűlésének egyhangu határozata, mely diadalmas erejével egyszerre a harmadik egyetemért versengő városok élére vetette Debrecen. Ezek után rendíthetetlen bizodalommal tekinthetünk a harmadik egyetemért való küzdelem eredményére mely más, mint a debreceni egyetem felállításának ragyogó s nagyszerű kulturhistóriai ténye, nem lehet.

A nevezetes rendkívüli városi közgyűlés lefolyásáról szóló tudósításunk itt következik:

A városháza nagytanácstermét egészen megtöltötték a bizottsági tagok, akik ugyszólván teljes számban megjelentek a rendkívüli közgyűlésen, melynek egyedüli tárgya a debreceni egyetem ügye volt. A nevezetes közgyűlésen jelen voltak többek között Kiss Albert ref. lelkész, Márton Imre, a függetlenségi párt elnöke, az egyetem leglelkesebb harcosai, Bakonyi Samu dr. és Szabó Kálmán országgyűlési képviselők.

Nem sokkal 3 óra után nyitotta meg a közgyűlést Weszprémy Zoltán főispán a következő beszéddel.

Tekintetes Bizottsági Közgyűlés!

Egy nagy, városunk fejlődésére megmérhetetlen fontosságú ügy kerül a mai rendkívüli közgyűlésen tárgyalás és döntés alá. Az 1906. évi 278. számú közgyűlési határozattal megbízott egyetemi bizottság terjeszti elő javaslatát. A munkálat a nagy célhoz méltó gondossággal és alaposítással van előkészítve. A törvényhatósági bizottságra vár a nagy kérdés felett határozni.

Azt hiszem, nincs senki e közgyűlésen, aki a debreceni egyetem felállítását ne kívánná, ne óhajtana (ugy van) és aki e nagy üggyhöz méltó áldozatokat megadni nem akarna. (Ugy van.) A legnagyobb bizalommal vagyok eltelve, hogy a tekintetes bizottsági közgyűlés egyhangulag teszi magáévá ez indítványt. (Éljen!)

Tekintes Közgyűlés! Debrecen városát az iskolák városának hívják. Országszerte ismeres Debrecennek az iskolák, a kulturális intézmények iránt való áldozatkészsége. Most alkalmas az

idő arra, hogy tovább fejlődjünk, hogy kiváló főiskolánkat egyetemmé fejlesszük, hogy ezen forró vágyunkat, törekvésünket megvalósítsuk. A bizottsági tagok szíves figyelmét kérve, üdvözlöm a megjelent bizottsági tagokat s a közgyűlést megnyitom.

A főispán szavaira felhangzó éljenzés után Vecsey Imre főjegyző felolvasta az egyetemi bizottság javaslatát, az azon tett csekélyebb módosításokkal, amelyet a közgyűlés kitörő lelkesedéssel, egyhangulag elfogadott.

Ezután Weszprémy Zoltán főispán állott fel újra szólásra. Igazi lelki öröm tölti el, midőn a javaslatot egyhangulag elfogadottnak jelenti ki. Indítványozza, hogy a határozatot a legsürgősebben terjesszék fel a belügyminiszterhez jóváhagyás végett és bizák meg az elnökséget és a tanácsot, hogy nagy deputációt szervezzen, melyben a velünk érző törvényhatóságok is képviselve legyenek és e deputáció adja át a javaslatot a kultuszminiszternek.

A bizottság harsány éljenzéssel járult hozzá az indítványokhoz. Eze elnök főispán 15 percre felfüggesztette az ülést, aminek elteltével a jegyzőkönyvet hitelesítették s a közgyűlés lelkes hangulatban véget ért.

Városháza és vármegye.

A munkás biztosító pénztár és a vármegye. Lapunkban is megemlékeztünk azokról a differenciákról, mely a debreceni kerületi munkás biztosító pénztár és a vármegye között támadt. A felmerült vitás kérdések elintézésére egy miniszteri kiküldött volt tegnap Debrecenben, akinek közbejöttével megegyezés jött létre a vármegye és a munkás biztosító pénztár között.

A nagyerdei fürdő ügye. Debrecen város legutóbbi közgyűlése a nagyerdei fürdő bérletéből méltányosságból kiengedte Balkányi Ede dr.-t. és eszközölt befektetések fejében 4000 koronát szavazott meg visszatéríteni Balkányi dr.-nak. Ezen közgyűlési határozatot a belügyminiszterhez, de a miniszter mint tegnap érkezett leiratából kintünik, olyan felételel hagyja jóvá a nevezett közgyűlési határozatot, hogy a város semmit sem tartozik visszatéríteni volt bérletjének.

A város illeték egyenérték alá tartozó dolgait bejelentette a pénzügyigazgatóságok. Ezek között van a városnak szováti, sámsoni és mártonfalvai birtokai is. Debrecen városa eddig illeték egyenérték fejében 29 300 koronát fizetett, amely összeg valószínűleg most sem változik.

Árlejtés utépítésre. A hajduhadházi —tiszapolgári törvényhatósági ut 23—36 szakaszának kiépítésére árlejtést hirdetett volt a vármegye. Az utépítésre hét ajánlat érkezett be, melyeket az államépítészeti hivatal fog elbírálni.

Panasz a bazáraruk árulása miatt. Több piaci kereskedő panasszal fordult a város tanácsához amiatt, hogy a zöldségpiacon bazárarukat árúsítanak és így kárt tesznek a kereskedőknek. A tanács a beadványt véleményadás végett kiadta a főkapitánynak.

Uj járásorvos. Weszprémy Zoltán, főispán dr. Kozma János hajduhadházi orvost szoboszlói járásorvossá nevezte ki.

Kalap ujdonságok

a tavaszi időnyre óriási nagy választékban

HAJDU

divatüzletébe már megérkeztek
Piac-utca 50. szám.
Megyeház mellett.

Sztrájkok Debreczenben.

Csizmadiák, szabók, kőművesek bérharca.

Fenyeget az általános sztrájk.

— március 27.

(Saját tudósítónktól.) A nemrég be-
köszöntött tavasz első napjaiban e hét fo-
lyamán három különböző iparág munkásai-
nak egyrésze szüntette be a munkát, jelen-
tette be a bérharcot, a mindnyajunktól felve
félt sztrájkot.

A szabó és kőműves munkások, nem-
különben a debreceni csizmadia termelő
szövetkezet 24 munkása jelentettek be bér-
harcot s mozgalmukról a következőkben
számolunk be:

A csizmadiai bérharca rövid életű volt,
alig két napig tartott. A termelő szövetke-
zet 24 munkása ugyanis 35, illetve 50 szá-
zalék béremelést követelt a termelő szövet-
kezettől. Mikor kérelmüket nem teljesítették,
sztrájkba léptek.

Az ügyet békéltető bizottság elő vitték,
mely bizottság szerdán délután, Vetéssy
Béla rendőrfogalmazó elnöklésével ülést tar-
tott. A bizottság ülésén kiűnt, hogy a mun-
kások nagyrésze kisebb-nagyobb előleggel
tartozik a szövetkezetnek. Dacára ennek a
szövetkezet vezetősége hajlandó volt a mun-
kakönyvet kiadni, a sztrájkolókat elbocsá-
tani. Négy munkás ki is vette könyvét, el-
távozott. A többi husz munkás munkabéret
valamivel felémelték, mire munkába állottak.
Igy aztán a csizmadia sztrájk befejezést
nyert.

A szabók követeléseiket memorandumba
foglalták s azt előterjesztették. Az iparható-
ság e memorandumot kiadta tárgyalás végett
az ipartestület szabó szakosztályának. Amíg
a memorandum a szakosztálynál van, addig
a szabók várnak s csak akkor lépnek for-
malis sztrájkba, ha követeléseiket április el-
sőig nem teljesítik.

A kőműves munkások kijelentették, hogy
április 15 éig, ameddig szerződésük tart dol-
goznak ugyan, de akkor sztrájkba lépnek.

Az előjelekből ítélve, az esetleges kő-
műves sztrájkjal együtt fog járni az összes
építőipari munkások, nevezetesen a lakatos,
bádogos, szobafestő, ács stb. munkások bér-
harca is.

Pusztit az alkohol.

Halál a szalmásszinben.

Az alkoholista tragédiája.

— március 27.

(Saját tudósítónktól.) Az alkohol, az
emberi szervezet e legveszedelmesebb ellen-
sége ugylászik minden hétre megköveteli a
maga áldozatát. Tegnapelőtt megint egy
alkoholistát ért utol végzet; megölte a pá-
linka.

Szerdán este Márta János városi rendőr
telefonon jelentette a csendőrségnek, hogy a
Vágóhid mellett az Ungvári féle sertés-
hizlalóban egy ismeretlen férfi hullájára
bukkant. Két csendőrszervezetből álló járőr
azonnal a helyszínre ment és a hullát egy
szalmásszinben találták, egy nagy szén-
rakáson. A csendőrök megmozdították a hullán
levő ruhát, melynek zsebeiben néhány fillé-
ren kívül egy munkakönyvet találtak. Ebből
tudták meg, hogy a halott Csűrilla Gyula
38 éves mészáros-segéd. A hullán külső-
szak nyomai nem látszóttak, ebből a körül-

ményből mindjárt látszott az, hogy a halál-
esetnél büntény teljesen ki van zárva.

Ily értelemben tettek jelentést az
ügyészségnek, mely elrendelte a hulla orvosi
megvizsgálását.

Dr. Balkányi Ede vizsgálta meg a hul-
lát és konstataulta, hogy a halált alkohol-
mérgezés folytán következett szívszélhűdés
okozta. Ezt megerősítette a csendőri nyo-
mogat is.

A csendőrök ugyanis puhatólódzni kezd-
tek a halott hozzátartozóinál. Ezeknek a
vallomása szerint Csűrilla Gyula javithatatl-
an alkoholista volt. Szerdán is sorra járta
a külvárosi pálinkaméréseket és holtrészen
botorkált ki a vágóhid felé. Utközben botért
az Ungvári féle sertéshizlalóba, hol a szalmás
szinben leheveredett. Itt érte utól végzete.

A csendőri jelentés és az orvosi véle-
mény alapján az ügyészség a temetési enge-
délyt megadta.

Színház.

MŰSOR:

Pénteken: A császár katonái dráma „B”
bérletben.

Szombaton: Varázskeringő operette „C”
bérletben.

Vasárnap délután Cserelányok operette
bérletszünetben.

Vasárnap este Hangverseny és Pillangó
kisasszony énekes színmű kis bérlet.

* **Kis szökevény helyett Vig öz-
vegy.** Tegnap estére a Kis szökevény ope-
rette volt kitűzve, de Lónyay Piroska dél-
előtti betegét jelentett. Zilahy Gyula azonnal
sürgönyözött Mader Raulnak a Vigopera
igazgatójának, akitől színésznőt kért a Kis
szökevény címszerepének személyesítésére.
Mader visszasürgönyözött, hogy Dobsa Mar-
gitot küldi. Megjelentek erre a falragaszok,
hogy Dobsa Margit vendégszereplésével ke-
rül színre a Kis szökevény. Este a gyorsvo-
nattal kellett volna megérkeznie Dobsának,
akit este 8 óráig vártak is, miután a gyors-
vonat — mint rendszeren — késett. Ez azon-
ban nem lett volna baj, de Dobsa Margit
meg lekészt a vonatról. Így azután az
utolsó percben a Vig özvegyet vették elő. —
Előadás előtt Zilahy Gyula igazgató a lám-
pák előtt felvilágosította a közönséget a hely-
zetről. A Vig özvegy a szokott jó előadásban
került színre Zilahyné ismert művészi alakí-
tásával.

* **A mai előadás.** Földes Imre drá-
mája, A császár katonái kerül ma este
ismét színre az ismert szereposztásban. A
kitűnő dráma iránt minden előadás után
nagyobb az érdeklődés. A mai előadásra is
már nagy elővétel történt.

* **Lovag Krazay Kerpely** hang-
versenyét, amely vasárnap este folyik le a
színházban, hatalmas érdeklődés előzi meg.
A zseniális művész programjának legjavát
adja s nagy és ritka gyönyörűséget fog sze-
rezni a debreceni zenekedvelő közönségnek.
Ezen előadásra jegyek a mai naptól kezdve
válthatók.

* **Gyermekek a Carmen előadásán.**
A Carmen opera előadására husz gyermek,
14-15 éves szükséges a gyermek kórusba.
Aki részt akarnak venni, jelentkezzenek a
színház rendezői irodájában.

VILLAMOS SZÍNHÁZ.

Az Uranus mai új műsora. 6, 7 és
8 órákor rendes helyarákkal: 1. Kinai élet
és szokások (látványos). — 2. Becsületesség
jutalma (szenzációs ujdonság). — 3. Az
anyós (bohózat). — 4. Tirol és népe szo-
kásai stb. (látványos). — 5. Büntett a he-
gyekben (dráma). — 6. Projekto graf sötét
kamarája (bohózat). — 7. A modern Róma
(látványos). — 8. A köpenecki szobor lele-
pezése (bohózat). — 9 és 10 órákor kétsze-
res helyarákkal Elite párisi estély. Csakis
felöltött hölgyek és urak részére. Discret finom
párisi pikantériák és bohózatok. Képek: A
tengeri kabin titka. Meg nem irt törvény. A
színházi titkárnál. Egy fogadás. Diák mint
szobaleány. Massirozás közben. A nászjével
előtt. Mézeshetek után. A családi ágy. Szob-
rok. Jövő század katonasága. A szerelmes
bolha stb. és 35 vetített álló kép. Műsorvál-
tozás fenntartva. Holnap új műsor.

A színésztrájk utójátéka.

Inzultált cikkirő.

— március 27.

(Saját tudósítónktól.) A debreceni szín-
társulat női karának keddi sztrájkja nem
mulott el minden izgalom nélkül, sőt nagyon
érdekes, bár szokatlan következményeket
vont maga után, melyek esetleg súlyos ki-
menetellel járhatnak.

A női kar teljes győzelmet aratott moz-
galmát a lapok híradásai nyomán élénk
rokonszenvel vette tudomásul, nemcsak a
debreceni közönség, hanem ugyszólván az
egész ország újságolvasó közönsége.

A fővárosi lapok egytől-egyig szimpa-
tikus modorban emlékeztek meg a debreceni
színház e szenzációjáról és egyik-másik még
erős megrovási kalandban is részesítette
Mártonfalvy karmestert, helyeslően a kar
passzív rezisztenciáját, mely egyedüli eszköz-
ként mutatkozott ezen esetben a megsértett
női becsület megvédésére.

A megsértett hölgyek egyébként is
teljes elégtételt nyertek és a kis szenzáció
bizonyára nyomtalanul letűnik az események
láthatáráról, ha közbe nem jön egy kis
epizód.

Egyik helyi lap ugyanis szintén irt a
kar sztrájkjáról, melynek utolsó hullámaiba
ezen a réven csattant bele az újabb szen-
záció.

A szóban forgó lap azonban cikkelyé-
ben nem épen rokonszenvesen kezelte a
sztrájkügyet és alighanem vastag elírásból
a kar nőtagjairól olyformán nyilatkozott,
hogy ezek a cikk egyes passzusait magukra
nézve sértőnek találták.

Ez a dolog ismét erős hullámszóba
hozta a színház környékén a kedélyeket. A
kardalosnők ismét gyülekeztek és miután
gyülekeztek, hát határoztak is és elhatározták,
hogy a rajtuk esett ezen újabb sérelmet
szintén a lehető legerélyesebben meg fogják
torolni.

Az elhatározást tett követte. Az illető
lap szerkesztőségében kipuhatóltak a cikk
szerkesztőjét, ki nem más mint L. J. volt
újságirő. Ezekután megint összejöttek az
„Angol Királynő”-ben, hogy tanácskozzanak,
mily módon vehetnének elégtételt a rajtuk
esett újabb sérelmekért, lévén az ügy nagyon
kényes kérdés.

A problémát gyorsan oldotta meg a
véletlen, mely a tanácskozás színhelyére
vezette a hölgyek által erősen inkriminált
cikk szerzőjét.

Ekkor már az indulat lépett előtérbe és

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testsúlyt, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást.

**Tüdőbetegségek, hurutok, számar-
köhögés, skrofulozis, influenza**

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenképp
„Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche”

Rapható orvosi rendelésre a gyógyszerárak-
ban — Ára üvegenként 4.— korona

igy történt, hogy amint a cikkíró a színésznők megpillantották, felugraltak és a gyanútlanul háradó L. J. egyszerre csak azon vette észre magát, hogy 8-10 izgatott arcú hölgy veszi körül és különböző skálákban elégtételt követelnek.

Heves jelenetek váltották fel egymást és a dolg vége tetteles inzulturn vagyis az lett, hogy a nők kézzelfoghatóan magyarázták meg, hogy a megjelent cikkben mi a sertő, három temperamentunos kachölgycsinos kacsóival ott mindjárt a helyszínen, az „Angol Királynő” kapujában vett elégtételt.

Ennek az eleven szíjátéknak első felvonása tehát lejátszódott, a bonyodalom megvan, a végkifejldés meg csak ezután következik. Ugy halljuk, hogy a kínos incidens lovagias uton fog nyerni elintézését, amennyiben az inzulturn újságíró az incidensben aktív szerepet vett egyik hölgy férjéről lovagias elégtételt követel.

LEGSZEBB KALAPOK FEKETENÉL

A Székely-est.

Kabaré a székelyekért.

— március 27.

(Saját tudósítónktól.) A társadalom élénk érdeklődése mellett zajlott le vasárnap a székely-est, mely a rendezőségnek, a Székely-Társaságnak nagy erkölcsi és anyagi sikert hozott.

A Bika-szálloda dísztermét ez alkalommal színlúg igen előkelő, díszes közönség töltötte be. Régen látott a Bika-szálloda díszterme olyan elit-közönséget, mint szerdán este, ami részben azt mutatja, hogy a társadalom felsőbb rétegeit lassankint meghódítja törekvései számára a Székely-Társaság.

Az est fényes sikeréből az egyes szereplőkön kívül oroszánrész illeti meg Sándor Ferencet, a Székely-Társaság ügybuzgó elnökét, ki páratlan agilitásával a debreceni közönség közönyét a székely ügyek iránt lassanként lázas érdeklődéssé tudta átváltoztatni.

Ennek a nyomát látjuk a székely-estén, melynek műsora eredetiség tekintetében felülmulta a hasonló kabaré-esteket. A műsor igen stilszerű számokban volt gazdag és mindjárt azzal kezdődött, hogy Zilahy Gyula székely jelmezben nagy tetszés közepett elmondott egy prólógót, mely jóízű humorral azt mondja el, hogy egy székely ember Debrecenbe jön a fiát felkeresni, aki egy debreceni iparosnál tanulja a mesterséget. A jóízű prólógót — megelőzőleg bármennyire is tiltakozott ellene — eláruljuk. A szerző senki más, mint Székely Ferenc, a társulat elnöke.

Zugó taps és éljenvihar között zongorázott aztán Boros Anna uricány, ki meglepő technikát árult el játékában.

Óiási sikere volt Takács Gabinak székely dalaival, melyeket echt-székely jelmezben adott elő.

Szép sikere volt Czobor Lászlónak szavalatával, Szendrő Sándornak énekevel. Az utóbbi a Varázsfuvola operából énekelt egy áriát nagyon szépen.

Zsigmond Anna is szerepelt. Talán felesleges is mondani, hogy tapsorkán fogadta, ujrázás kísérte táncát énekét.

Azán igazi műélvezetet nyújtott az „Ave Mária” négyes, melyben Takács Gabi uricány, Székely Elemér, Dénes Arthur, Mártonfalvy György oly együttest alkottak, mely a legmagasabb művészi igényeket is kielégítette. Volt is tapsban részük bőven.

A Horváth-pár is szerepelt a műsoron. Horváth Kálmáné utánozhatatlan kedveséggel adott elő négy kabaré-számot, míg Horváth Kálmán énekszámáival keltett nagy hatást.

A Hunyadi László operából énekelt még Takács Gabi nagyon szépen, nagy tetszés mellett.

A műsor után a Székely-Társaság megvendégelte a szereplőket, akiken kívül még számos előkelőség vett részt a vacsorán, mely a legjobb kedélyhangulatban a késő éjjeli órákba nyult be.

A gyermeknap Debrecenben.

Urnák az utcákon. — Buffet a Hunyadi-utcon. — Vig felvonulás. — Előadás a színházban.

— március 26.

(Saját tudósítónktól.) Az országgyermekvédő liga helyi bizottsága élén Wessprémy Zoltán főispánnal már megállapította városunkban április 2 és 3-án tartandó országos gyermek napoknak a programját.

E program összeállításánál nagy gondja volt a bizottságnak arra, hogy a társadalom minden osztálynak megadja az alkalmat a maga bármily csekély áldozatának meghozatalára. E célból a Royal kávéház előtt, a Szent Anna, a Kosuth és Csapó-utca sarkán urnák lesznek felállítva, — ezen urnák őrizetét Debrecen előkelő hölgyei fogják teljesíteni.

Az urnák mellett virágárus sátrak lesznek felállítva, azonkívül a Royal előtt buffet is lesz. Az árusításra szintén hölgyek lesznek felkérve.

Minden urna mellett cigány zenekar játszik. Lesz vig felvonulás Bydermayer stílusban, virágcsata, a színházban külön gyermekelőadás, az Uránus villanyos színházban szintén, mely alkalommal az u. n. moziban a conferencier szerepét színházunk kitűnő tagjai voltak szívesek magokra vállalni.

Ezekből látható, hogy a város egész társadalma együtt fog működni a magasztos feladat teljesítésében, hogy minél eredményesebbé tegye a liga nemes működését.

Betörés fényes nappal.

Feltört mézárós üzlet.

— március 27.

(Saját tudósítónktól.) Vakmerő betörés foglalkoztatta tegnap a debreceni rendőrséget. Valami vakmerő betörő fényes nappal feltört egy mézárós üzletet, mely a város legforgalmasabb helyén, a Simonffy-utca van. A betörés oly időben történt, mikor az utca legforgalmasabb és a tettes a közeli rendőrszolgák dacára megis teljesen zavartalanul és észrevétlenül működhetett.

Moskovitz József Cserepes-utca 4. szám alatt lakó mézárósának a Simonffy-utca 1. szám alatt levő egyik városi bérházban jóforgalmú mézárós üzlete van. Tegnap Moskovitz maga volt az üzletben, melyet csak a déli órákban hagyott el. Mikor eltávozott, a vasredőnyt nem eresztette le, csupán az üveg ajtót zárta be, miután az volt a szándéka, hogy egy óra múlva visszatér.

Delután fél három órakor tért vissza az üzletbe Moskovitz, aki meglepetéssel tapasztalta, hogy az üzlet ajtaja, melyet sajátkezüleg zárt be, nyitva van. Rosszat sejtve lépett be a helyiségbe, hol a pénztárfiók ki volt feszítve és a pénztár tartalmának nyoma sem volt, a fiókban elhelyezett 80-100 korona hiányzott.

A mézárós nyomban látta, hogy üzletében betörés történt. Kerdezősködött a szomszéd üzletekben, de senki sem tudott felvilágosítást adni.

Egy kis flu, ki a házában lakik ugyan látta, hogy egy középtermetű ember két óra tájban kulccsal felnyitja az üzletet és pár percig bent tartózkodik, de azt hitte, hogy az üzlethez tartozik. Az idegen aztán, amint jött olyan hideg nyugalommal távozott, még annyi fáradságot sem vett magának, hogy az álkulccsal ismét bezárja az ajtót.

A károsult mézárós rögtön feljelentést tett a rendőrségen, mely erélyes nyomozást indított, mert a tettesben egy notorius betörőt sejt, akinek speciálitása az ilyen üzletnyitás.

Alkalikus Natron-Lithion Gyógyviz Orvosilag ajánlva: huygasavas diathesis, köszvény, cukorbetegség, gyomor, vese s huyghólyag-bántalmaknál stb. Mint üdítő és borviz páratlan. Bővebb felvilágosítással szolgál a Központi iroda: Budapest, V., Váci-körut 54.

Főraktár: KOMLÓSSY LAJOS úrnál Debrecen. Kapható: gyógytárak, drogueriák és fűszerüzletekben.

Hirek.

A „Debreceni” szerkesztősége és kiadóhivatala Arany János-utca 2. (Hungaria épület), földszint, a Kereskedelmi csarnok .. .. lépcső-feljáróján. Telefon 412 .. ..

A szülésznő gondatlansága.

Megindították a vizsgálatot.

— március 27.

(Saját tudósítónktól.) A szülésznő gondatlanság ismét egy életet vesztett el, ismét egy ártatlan apróságnak okozta korai halálát.

Dr. Varga Emil kerületi orvost, mint halottkémest szerdán délelőtt a Teleky-utca 47. szám alá, Somogyi Lajos vasuti munkás lakására hívták egy kis csecsemő hullájához.

A halott csecsemőt, ki még nevet sem kapott, mert hisz mindössze félnapig élt, — dr. Varga Emil megvizsgálta és megállapította, hogy a halált elvérzés okozta, mely a szülésznő nagyfokú gondatlansága miatt következett be.

Mint hogy a bábasszony gondatlansága oly nagyfokú volt, hogy az már büntetendő cselekményt képezett, dr. Varga jelentést tett az esetről az ügyészségnek.

Az ügyészség szigorú eljárást indított és elrendelte a gyermek-hulla felboncolását. A boncolás tegnap délután történt meg a közkörház hullaházában, hol Tóby István vizsgálóbíró jelenlétében Horváth törvényszéki orvosszakértő és Láng Sándor orvos ejtették meg a boncolást, melynek eredményétől még csak ma terjesztik be az ügyészséghez.

Az ügyészség az eljárást folytatja a szülésznő ellen.

Öngyilkos leány.

Maróiugot ivott.

— március 27.

(Saját tudósítónktól.) A Barna-utca 10. számú házában szolgált Buzás Sára 18 éves cseledleány. Jóvaló, dolgozó leány volt, hűségesen szolgált gazdáját. Udvarlója, szeretője nem volt, minden gond, minden bu nélkül

élt s így aztán senki sem tudja, hogy miért mérgezte meg magát.

Mert öngyilkos lett. Marólugot ivott s mielőtt még segíthettek volna rajta, meghalt.

A házbelleknek már régebb idő óta panaszkodott, hogy megunta az életet s többször hangoztatta, hogy el fogja magát emészteni. De szavainak nem igen adtak hitelt, éppen azért, mert senki sem tudott oly okot, melyért fenyegetésének valóra váltásától lehetett volna tartani.

Kedden nagymosás volt náluk s a fiatal leány egy jókora, — a mosásnál használt — marólugot felretett. Egész éjjel leveleket írt hozzátartozóinak, de ezekben a levelekben sem sejteti öngyilkosságának okát.

Hajnalfélre aztán feloldotta a marólugot s megitta. Fél három felé hallották meg a szomszéd szobában alvó házbellek keserves nyöszörgését, de amikor kimentek hozzá, már nem lehetett rajta segíteni. Dacára ennek orvosért küldtek, de amire az orvos megjött, a szerencsétlen teremtés kiszívott.

— **A Debreceni Iparos-Kör közgyűlése** e hó 29-én vasárnap délután 3 órakor — tehát nem 5 órakor, mint tévesen közöltük — lesz megtartva.

— **Az országos Gyermekevédő Liga** az egész országra kiterjedő akciót indított a gyermeknapok érdekében. Az ország minden részében a társadalom vezető elemei örömmel csatlakoztak ehhez a nemes felkű mozgalomhoz. Az országos Liga, élén Edelsheim Gyulay Lipót gróffal, már rövid tennivalása alatt is gyönyörű eredményekre mutat rá és büszkén mondhatja, hogy az egész magyar társadalmat összehozta e nemes cél a szegény gyermekek gyámoltása szolgálatában. És e Liga mellé most támogatást odalépett az állam, a maga közigazgatási apparátusának bevonásával igyekszik a Liga munkáját minél eredményesebbé tenni. A társadalmi és az állami apparátus együttesen oly gyönyörű, hatalmas és mindent átfogó szervezést adják a Ligának, amely szociális és kulturális téren igazán magasra feladatokra hivatott. A gyermeknap eljövetelekor áldozzon mindenki készséggel a szegény gyermekeknek. Megterhelteésébe nem kerül és azzal a csekély adománnyal — millió sok adomány együttesen — talán ezeket ment meg a züllesztől, a testi és erkölcsi leromlástól és hatalmas lépéssel viszi előbbre a Ligát nemes céljai elérésében.

— **Vivó akadémia.** Az április hó 4-én rendezendő vivóakadémiára nagyban folynak a készülődések. Vivóink lázasan trainiroznak mestereik, Sz. Benedek Sándor vezetése alatt. A rendezőség most állítja össze az akadémia programját. A diszelnökök és jury tagok felkérése is most van folyamatban. Az igazán szépnek és élvezetesnek ígérkező akadémián Debrecen közönségének elitje lesz jelen, hogy megjelenésükkel is emeljék az akadémia fényét. A belépti-díj nélküli akadémiára a rendezőség ez uton hívja meg az érdeklődő közönséget.

— **Debreceni művész sikere.** Nemrégiben megemlékeztünk arról, hogy Szemere József, ez a nagytehetségű hegedűművész a fővárosban zeneakadémiát létesített. Szemere városunk szülötte s mindenki élénk érdeklődéssel kísérte zeneakadémiája fejlődését, melynek 26 tanára van s növendékei a főváros legelöllebb köreiből kerültek ki. Ezt a sikert betetőzte az az első rangú nívón álló concert, melyet az intézet 25 növendéke vasárnap d. u. a Royal disztermében rendezett. Valóságos automobil korzó volt a Royal előtt s kivált a Lipótváros volt szépen képviselve. A közönség színtől megöltötte az óriási disztermet s tapssal, lelkesedéssel kísérte az egyes számokat. Közben Szemere igazgatónak a lipótvárosi hölgyek

két babérkoszorút nyújtottak át. A siker impozáns volt. Debreceni ismerősei méltán örülhetnek a zseniális fiatal művész carrer-jének.

— **A Székely estén** felülfizettek: Maurer Emilné 6, Szávay Gyuláné 2, Kafka Károlyné 1, dr. Nagy István 2, Szendrő Sándor 5, Mihalovits Jenő 10, Németh András 10 koronát, egy törzstiszt 1 korona 50 fillért. Az adományokat köszönettel nyugtázza a Székely Társulat elnöksége.

— **Lovag Kerpely Jenő** gondokaművész f. hó 29-iki színházi hangversenyének műsora: I. a) Herbert: Sereiad, b) Tschaiowsky: Canzonetta, c) Davidoff: A szikókubál. II. a) Svendsen: Romance, b) Popper: Magyar rapsoda. Az I. és II. közt kerül színi a „P hangó kisasszony“ operette, a cimszerepben Z laanyával.

— **Ipartestületi előljárásági ülés.** Az ipartestület előljárásági április navi ülését április hó 2-án délután 5 órai kezdettel tartja meg. Ez ülésen a folyó ügyek nyerne elintézését s az ez évi közgyűlés határnapját tűzik ki.

— **A megvadult motorkerékpár.** Fűlsértő berregéssel szaguldott tegnap délbén egy motoros-bicikli keresztül a Piac-utcán. A kerékpárt Eld József tanonc kormányozta, aki Pollák Samu műszerésznél van alkalmazva és tegnap próbatartást tartott a javítás alól kikerült bicikkel. Eld Józsefet azonban nagyon gyengének bizonyult a gép kormányzására, így történt aztán, hogy a bicikli nekivágódott a Nagytemplom lépcsőzetének és összetört. A kerékeken a pneumatik oly nagyot pukkant, mintha ágyut sütöttek volna el. Volt is riadalom a környéken. A baleset pillanatában a fiu lefordult a gépről, de komolyabb baja nem történt.

— **Növendékek hangversenye.** — Ehrlich József zenetanár vasárnap, folyó hó 29-én délután 5 órakor a Bika disztermében hangversenyt tart. Belépti-díj nincs. A hangversenyen közre fognak működni: Gyarmathy Klárka, Kronovitz Juisika, Aszódy Magda és Miklós, Müller Lilike, Erős Erzsike és Mariska, Vásáry Katica, Fenyves Szeréna, Toth László, Rényi Gyula, Balogh Irénke, Fráter Sándor, Erős Gábor, Balogh Margitka és Gábor, Urbanovitz Miklós, Gyarmathy Mariska, Gyarmathy Miklós és István.

— **A cigányok panasza.** A debreceni cigányzenekarok tegnap délelőtt küldöttségileg keresték fel Végh Gyula rendőrfőkapitányt hivatali helyiségében. A küldöttség szónoka előadta társainak azt a panaszát, melyben más városbeli cigányok s idegen tamburás meg egyéb zenekarok Debrecenben való működését sérelmezik s kérte a főkapitányt, hogy ezt ne engedje meg. A főkapitány, — tekintve a cigányok panaszának jogosultságát — kérésük teljesítését megígérte.

— **Gyermekeknep Debrecenben.** Az április 2-3-iki gyermekeknep megtartására ujabba a következő kereskedők ajánlkoztak: Váray József fűszer bor és csemegekereskedő, Kovács Gyula vaskereskedő, Német András és társa, az „Arany-Bika“ bérlője, Sesztina Lajos vaskereskedő, Ivanovits Antal fodrász, Törő Imre vendéglős, Bészler és Dávid vaskereskedő.

— **Tüdővész gyógyítható.** Igaz ugyan, hogy mindenkor klimatikus és dietetikus kura, valamint a por stb. eltávolítása a fődolog, amellet azonban a gyógykezelés sem elhanyagolandó. Első helyen állanak a búkk-fakátrany-preparátumok, de korántsem midégy, bármelyik ily preparátumot használunk. A legjobbak és megfelelőbbnek — mert teljesen méregtelen és jóízű — a „Sirolin-

Roche“, a creosot-preparátumok ideálja, mely minden gyógyszerárban kapható.

— **Leharapta az apja orrát.** Tragikomikus eset történt a szomszédos Tetétlenen. Csatár Ferenc ottani cigány összeverekedett mostoha fiával Fehér Mihállyal, aki a verekedés hevében keze közzé kapta mostoha apjának a fejét és az orrat leharapta. A leharapott orr a földre gurult és a kóbor kutya zsákmánya lett. A súlyosan sérült Csatárt a községi orvos vett ápolás alá és bekötözte sebeit. Csatár Ferenc így orr nélkül maradt, amit Fehér Mihály kedvesének köszönhet, aki miatt perlekedett össze az apa és fiu.

— **Közönetnyilvánítás.** Mindazon rokonok, ismerősök, jóbarátok s az elhunytak kartársai és a nagyérdemű közönség azon tagjai, kik felejtethetetlen jó férjem, édesapánk és nagyapánk, néhai polgár Ungváry József folyó hó 25-én történt végzettségételen, oly nagy számban való megjelenésük által mérhetetlen fájdalommal résztvételükkel némi részben enyhíteni szívesek voltak, fogadják ez uton is hálás köszönetünket. Debrecen, 1908 március 26. A gyászoló család.

— **Tegnap halottak.** A tegnapi nap folyamán a helybeli anyakönyvi hivatalban a következő haláleseteket jelentették be: Tóth Sándor róm. kath. 23 éves, Ungvári József ref. 84 éves, Guthi István ref. 74 éves, Tóth György ref. 54 éves, Buzás Sára ref. 18 éves, Szabó Margit ref. 9 hónapos, özvegy Zámfi Józsefné gör. kath. 41 éves, Makrancsi László róm. kath. 11 napos, Löwinger Lipót izr. 69 éves, Kovács Margit ref. 22. napos, Kovács János róm. kath. 48 éves, Somogyi N. 4 óras.

— **Rendőri hírek.** Tóth Eszter cselédet a Darabos-utca 38. szám alatt lakó gazdája tegnap elküldte a Darabos-utca 5. szám alá egy gyermekruhával. A ruhát a cseléd egy fogásra akasztotta fel, ahonnan azonban pár perc múlva nyomtalanul eltűnt. Ismeretlen tettes ellopta. A tolvajt keresik. — Kovács Lidia a Törő-féle vendéglőben lakó cseléd a napokban a Schwarz-féle cselédközvetítő intézetben járt, hol batyujából egy alsósoknyát és egy selyemkendőt ismeretlen tettes ellopt. A károsult cseléd feljelentést tett a rendőrségen, mely keresi a tolvajt.

— **Percel Carola próbabálja.** Fényesnek ígérkező próbabál lesz folyó évi április 11-én a Bika-szálloda disztermében. Ugyanis ekkor mutatja be Percel Carola tanítványainak előhaladását. Meghívók a napokban mennek szét és a páholy-jegyekre előjegyezhetni a mai naptól kezdve lehet Molnár Ferenc ur divatüzletében. Páholy-jegy ára 10 korona, személy-jegy 2 korona. A most kezdődő colonba még pár napig be lehet iratkozni Percel Carola tánciskolájában Szent Anna-utca 22.

— **Dr. Galbory Sámuel,** bőr-bujakór és nemi betegségek szakorvosa (specialista) rendel délelőtt 9-11-ig, délután 2-3-ig. Degenfeld-tér 3. sz.

Aki igazán hazai ipart akar pártolni, az csakis Nagy Andrásféle kesztyűket vásároljon.

— **Állást keres.** Egy jobb sorsra érdemes ember járt bent tegnap szerkesztőségünkben. A szerencsétlen a legnagyobb nyomorral küzd és bár szívesen dolgozna, mindenütt azt mondják neki: nincs munka. Képzett, iskolázott végzett ember, kit szerencsétlen körülményei juttattak a nyomor szélére. Elvállat bármilyen irnoki állást vagy egyáltalában bármiféle munkát.

igy történt, hogy amint a cikkirót a színésznők megpillantották, felugraltak és a gyanútlanul haladó L. J. egyszerre csak azon vette észre magát, hogy 8-10 izgatott arcú hölgy veszi körül és különböző skálákban elégtételt követelnek.

Heves jelenetek váltották fel egymást és a dolg vége tetteles inzultus vagyis az lett, hogy a nők kézzelfoghatóan magyarázták meg, hogy a megjelent cikkben mi a sértő, három temperamentumos karhölgy csinos kacsoival ott mindjárt a helyszínen, az „Angol Királynő” kapujában vett elégtételt.

Ennek az eleven színjátéknak első felvonása tehát lejátszódott, a bonyodalom megvan, a végkifejldés még csak ezután következik. Úgy halljuk, hogy a kínos incidens lovagias uton fog nyerni elintézését, amennyiben az inzultált újságíró az incidensben aktív szerepet vett egyik hölgy férjétől lovagias elégtételt követel.

LEGSZEBB KALAPOK FEKETENÉL

A Székely-est.

Kabaré a székelyekért.

— március 27.

(Saját tudósítónktól.) A társadalom élénk érdeklődése mellett zajlott le vasárnap a székely-est, mely a rendezőségnek, a Székely-Társaságnak nagy erkölcsi és anyagi sikert hozott.

A Bika-szálloda dísztermét ez alkalommal szintúgy igen előkelő, díszes közönség töltötte be. Rugen látott a Bika-szálloda díszterme olyan elit-közönséget, mint szerdán este, ami részben azt mutatja, hogy a társadalom felsőbb rétegeit lassankint meghódítja törekvései számára a Székely-Társaság.

Az est fényes sikeréből az egyes szereplőkön kívül oroszánrészt illeti meg Székely Ferencet, a Székely-Társaság ügybuzgó elnökét, ki paratlan agilitásával a debreceni közönség közönyét a székely ügyek iránt lassanként lazás érdeklődéssé tudta átváltoztatni.

Ennek a nyomát látjuk a székely-estén, melynek műsora eredetiség tekintetében felülmulta a hasonló kabaré-esteket. A műsor igen stilszerű számokban volt gazdag és mindjárt azzal kezdődött, hogy Zilahy Gyula székely jelmezben nagy tetszés közepett elmondott egy prólógot, mely jóízű humorral azt mondja el, hogy egy székely ember Debrecenbe jön a fiát felkeresni, aki egy debreceni iparosnál tanulja a mesterséget. A jóízű prólóg szerzőjét — megelőzőleg bármennyire is tiltakozott ellene — elarutjuk. A szerző senki más, mint Székely Ferenc, a társulat elnöke.

Zugó taps és éljenvihar között zongorázott aztán Boros Anna urleány, ki meglepő technikát árult el játékában.

Óiási sikere volt Takács Gabinak székely dalaival, melyeket ecet-székely jelmezben adott elő.

Szép sikere volt Czobor Lászlónak szavalatával, Szendrő Sándornak énekeivel. Az utóbbi a Varázsfuvola operából énekelt egy áriát nagyon szépen.

Zsigmondy Anna is szerepelt. Talán felesleges is mondani, hogy tapsorkán fogadta, ujrázás kísérte táncát énekét.

Aztán igazi műélvezetet nyújtott az „Ave Mária” négyes, melyben Takács Gabi urleány, Székely Elemér, Dénes Arthur, Mártonfalvy György oly együttest alkottak, mely a legmagasabb művészi igényeket is kielégítette. Volt is tapsban részük bőven.

A Horváth-pár is szerepelt a műsoron. Horváth Kálmáné utánozhatatlan kedveséggel adott elő négy kabaré-számot, míg Horváth Kálmán énekszámával keltett nagy hatást.

A Hunyadi László operából énekelt még Takács Gabi nagyon szépen, nagy tetszés mellett.

A műsor után a Székely-Társaság megvendégelte a szereplőket, akiket kívül még számos előkelőség vett részt a vacsorán, mely a lejjebb kedélyhangulatban a késő éjjeli órákba nyult be.

A gyermeknap Debrecenben.

Urnák az utcákon. — Buffet a Hunyadi-utcon. — Vig felvonulás. — Előadás a színházban.

— március 26.

(Saját tudósítónktól.) Az országgyermekvédő liga helyi bizottsága élén Wessprémy Zoltán főispánnal már megállapította városunkban április 2 és 3-an tartandó országos gyermek napoknak a programját.

E program összeállításánál nagy gondja volt a bizottságnak arra, hogy a társadalom minden osztályának megadja az alkalmat a maga bármily csekély áldozatának meghozatalára. E célból a Royal kávéház előtt, a Szent Anna, a Kosuth és Csapó-utcák sarkán urnák lesznek felállítva, — ezen urnák őrizetét Debrecen előkelő hölgyei fogják teljesíteni.

Az urnák mellett virágáros sátrak lesznek felállítva, azonkívül a Royal előtt buffet is lesz. Az árusításra szintén hölgyek lesznek felkérve.

Minden urna mellett cigány zenekar játszik. Lesz vig felvonulás Bydermayer stílusban, virágcsata, a színházban külön gyermekelőadás, az Uránus villanyos színházban szintén, mely alkalommal az u. n. moziban a conferencier szerepét színházunk kitűnő tagjai voltak szívesek magokra vállalni.

Ezekből látható, hogy a város egész társadalma együtt fog működni a magasztos feladat teljesítésében, hogy minél eredményesebbé tegye a liga nemes működését.

Betörés fényes nappal.

Feltört mészáros üzlet.

— március 27.

(Saját tudósítónktól.) Vakmerő betörés foglalkoztatja tegnap a debreceni rendőrséget. Valami vakmerő betörő fényes nappal feltört egy mészáros üzletet, mely a város legforgalmasabb helyén, a Simonffy-utcon van. A betörés oly időben történt, mikor az utca legforgalmasabb és a tettes a közeli rendőrszektó dacára mégis teljesen zavartalanul és észrevétel nélkül működhetett.

Moskovitz József Cserepes-utca 4. szám alatt lakó mészárosnak a Simonffy-utca 1. szám alatt levő egyik városi bérházban jóforgalmu mészáros üzlete van. Tegnap Moskovitz maga volt az üzletben, melyet csak a déli órákban hagyott el. Mikor eltávozott, a vasredőnyt nem eresztette le, csupán az üveg ajtót zárta be, miután az volt a szándéka, hogy egy óra múlva visszatér.

Délután fél három órakerő tért vissza az üzletbe Moskovitz, aki meglepetve tapasztalta, hogy az üzlet ajtaja, melyet sajátkezűleg zárt be, nyitva van. Rosszat sejtve lépett be a helyiségbe, hol a pénztárfiók ki volt feszítve és a pénztár tartalmának nyomasmem volt, a fiókban elhelyezett 80—100 korona hiányzott.

A mészáros nyomban látta, hogy üzletében betörés történt. Kerdezősködött a szomszéd

üzletekben, de senki sem tudott felvilágosítást adni.

Egy kis fiú, ki a házában lakik ugyan látta, hogy egy középtermetű ember két óra tájban kulccsal felnyitja az üzletet és pár percig bent tartózkodik, de azt hitte, hogy az üzlethez tartozik. Az idegen aztán, amint jött olyan hideg nyugalommal távozott, még annyi fáradságot sem vett magának, hogy az alkulccsal ismét bezárja az ajtót.

A károsult mészáros rögtön feljelentést tett a rendőrségen, mely erélyes nyomozást indított, mert a tettesben egy notorius betörőt sejt, akinek specialitása az ilyen üzletnyitás.

Alkalikus Natron-Lithion Gyógyviz Orvosilag ajánlva: huygasavas diathesis, köszvény, cukorbetegség, gyomor, vese s huyghólyag-bántalmaknál stb. Mint üdítő és borvíz páratlan. Bővebb felvilágosítással szolgál a Központi iroda: Budapest, V., Váci-körút 54.

Főraktár: KOMLÓSSY LAJOS úrnál Debrecen. Kapható: gyógytárak, drogueriák és fűszerüzletekben.

Hirek.

A „Debreceni” szerkesztősége és kiadóhivatala Arany János-utca 2. (Hungária épület), földszint, a Kereskedelmi csarnok .. .. lépcső-folyosóján. Telefon 412 .. ..

A szülésznő gondatlansága.

Megindították a vizsgálatot.

— március 27.

(Saját tudósítónktól.) A szülésznői gondatlanság ismét egy életet vesztett el, ismét egy ártatlan apróságnak okozta korai halálát.

Dr. Varga Emil kerületi orvost, mint halottkémet szerdán délelőtt a Teleky-utca 47. szám alá, Somogyi Lajos vasuti munkás lakására hívták egy kis csecsemő hullájához.

A halott csecsemőt, ki még nevet sem kapott, mert hisz mindössze félnapig élt, — dr. Varga Emil megvizsgálta és megállapította, hogy a halált elvérzés okozta, mely a szülésznő nagyfokú gondatlansága miatt következett be.

Mint hogy a bábaasszony gondatlansága oly nagyfokú volt, hogy az már büntetendő cselekményt képezett, dr. Varga jelentést tett az esetről az ügyészségnek.

Az ügyészség szigorú eljárást indított és elrendelte a gyermek-hulla felboncolását. A boncolás tegnap délután történt meg a központi hullaházban, hol Tóby István vizsgálóbíró jelenlétében Horváth törvényszéki orvosszakértő és Láng Sándor orvos ejtették meg a boncolást, melynek eredményétől még csak ma terjesztik be az ügyészséghez.

Az ügyészség az eljárást folytatja a szülésznő ellen.

Öngyilkos leány.

Marólugot ivott.

— március 27.

(Saját tudósítónktól.) A Barna-utca 10. számú házában szolgált Buzás Sára 18 éves cselédleány. Jóravaló, dolgos leány volt, hűségesen szolgálta gazdáját. Udvarlója, szeretője nem volt, minden gond, minden bu nélkül

élt s így aztán senki sem tudja, hogy miért mérgezte meg magát.

Mert öngyilkos lett. Marólugot ivott s mielőtt még segíthettek volna rajta, meghalt.

A házbelieknek már régebb idő óta panaszkodott, hogy megunta az életet s többször hangoztatta, hogy el fogja magát emészteni. De szavainak nem igen adtak hitelt, éppen azért, mert senki sem tudott oly okot, melyért fenyegetésének valóra váltásától lehetett volna tartani.

Kedden nagymosás volt náluk s a fiatal leány egy jókora, — a mosásnál használt — marólugot felretett. Egész éjjel leveleket irt hozzátartozóinak, de ezekben a levelekben sem sejteti öngyilkosságának okát.

Hajnalfelé aztán feloldotta a marólugot s megitta. Fél három felé hallották meg a szomszéd szobában alvó házbeliék keserves nyöszörgését, de amikor kislétek hozzá, már nem lehetett rajta segíteni. Dacára ennek orvosért küldtek, de amire az orvos megjött, a szerencsétlen teremtés kiszenvedett.

— **A Debreceni Iparos-Kör közgyűlése** e hó 29-én vasárnap délután 3 órakor — tehát nem 5 órakor, mint tévesen közöltük — lesz megtartva.

— **Az országos Gyermekvédő Liga** az egész országra kiterjedő akciót indított a gyermeknapok érdekében. Az ország minden részében a társadalom vezető elemei örömmel csatlakoztak ehhez a nemes feladathoz. Az országos Liga, élén Edelsheim Gyulay Lipót gróffal, már rövid fennállása alatt is gyönyörű eredményekre mutat rá és büszkén mondhatja, hogy az egész magyar társadalmat összehozta e nemes cél a szegény gyermekek gyámolítása szolgálatában. És e Liga mellé most támogatást adalépett az állam, amely a maga közigazgatási apparátusának bevonásával igyekszik a Liga munkáját minél eredményesebbé tenni. A társadalmi és az állami apparátus együttesen oly gyönyörű, hatalmas és mindent átfoglaló szervezetet adják a Ligának, amely szociális és kulturális téren igazán magasra feladatokra hivatott. A gyermeknap eljövetelekor áldozzon mindenki készséggel a szegény gyermekeknek. Megterhelteésébe nem kerül és azzal a csekély adománnyal — millió sok adomány együttesen — talán ezeket ment meg a züllesztől, a testi és erkölcsi leromlástól és hatalmas lépéssel viszi előbbre a Ligát nemes céljai elérésében.

— **Vivó akadémia.** Az április hó 4-én rendezendő vivóakadémiára nagyban folynak a készülődések. Vivóink lázasan trainiroznak mesterük, Sz. Benedek Sándor vezetése alatt. A rendezőség most állítja össze az akadémia programját. A diszelnökök és jury tagok felkérése is most van folyamatban. Az igazán szépnek és élvezetesnek ígérkező akadémián Debrecen közönségének elitje lesz jelen, hogy megjelenésükkel is emeljék az akadémia fényét. A belépti-díj nélküli akadémiára a rendezőség ez uton hívja meg az érdeklődő közönséget.

— **Debreceni művész sikere.** Nemrégiben megemlékeztünk arról, hogy Szemere József, ez a nagytehetségű hegedűművész a fővárosban zenekadémiát létesített. Szemere városunk szülötte s mindenki élénk érdeklődéssel kísérte zenekadémiája fejlődését, melynek 26 tanára van s növendékei a főváros legelőkelőbb köreiből kerültek ki. Ezt a sikert betetőzte az az első rangú nívón álló concert, melyet az intézet 25 növendéke vasárnap d. u. a Royal disztermében rendezett. Valóságos automobil korzó volt a Royal előtt s kivált a Lipótváros volt szépen képviselve. A közönség szüntelenig megtöltötte az óriási disztermet s tapssal, lelkesedéssel kísérte az egyes számokat. Közben Szemere igazgatónak a lipótvárosi hölgyek

két babérkoszorút nyújtottak át. A siker impozáns volt. Debreceni ismerősei méltán örülhetnek a zseniális fiatal művész carrier-jének.

— **A Székely estén** felülfizettek: Maurer Emilné 6, Szávay Gyuláné 2, Kafka Károlyné 1, dr. Nagy István 2, Szendrő Sándor 5, Mihalovits Jenő 10, Németh András 10 koronát, egy törzstiszt 1 korona 50 fillért. Az adományokat köszönettel nyugtázza a Székely Társulat elnöksége.

— **Lovag Kerpely Jenő** gondokművész f. hó 29-iki színházi hangversenyének műsora: I. a) Herbert: Sirenád, b) Tschairowsky: Canzonetta, c) Davidoff: A székelykút. II. a) Svendsen: Romance, b) Popper: Magyar rapsoda. Az I. és II. közt kerül színpadra a „Pillangó kisasszony” operette, a címszerepben Zlanyaéval.

— **Ipartestületi előljáróági ülés.** Az ipartestület előljáróági április 2-án délután 5 órai kezdettel tartja meg Ez ülésen a folyó ügyek nyerne elintézését s az ez évi közgyűlés határnapját tűzik ki.

— **A megvadult motorkerékpár.** Fűlsértő berregéssel szaguldott tegnap délből egy motoros-bicikli keresztül a Piac-utcán. A kerékpárt Eld József tanonc kormányozta, aki Pollák Samu műszerésznél van alkalmazva és tegnap próbautat tartott a javítás alól kikerült biciklivel. Eld Józsefet azonban nagyon gyengének bizonyult a gép kormányzására, így történt aztán, hogy a bicikli nekivágódott a Nagytemplom lépcsőzetének és összetört. A kerekeken a pneumatik oly nagyot pukkant, mintha ágyutsütöttek volna el. Volt is riadalom a környéken. A baleset pillanatában a fiú lefordult a gépről, de komolyabb baja nem történt.

— **Növendékek hangversenye.** — Ehrlich József zenetanár vasárnap, folyó hó 29-én délután 5 órakor a Bika disztermében hangversenyt tart. Belépti-díj nincs. A hangversenyen közre fognak működni: Gyarmathy Klárka, Kronovitz Judiska, Aszódy Magda és Miklós, Müller Lilike, Erős Erzsike és Mariska, Vásáry Katica, Fenyves Szeréna, Toth László, Rényi Gyula, Balogh Irénke, Fráter Sándor, Erős Gábor, Balogh Margitka és Gábor, Urbanovitz Miklós, Gyarmathy Mariska, Gyarmathy Miklós és István.

— **A cigányok panasza.** A debreceni cigányzenekarok tegnap délelőtt küldöttségileg keresték fel Végh Gyula rendőrfőkapitányt hivatali helyiségében. A küldöttség szóokka előadta társainak azt a panaszát, melyben más városbeli cigányok s idegen tamburás meg egyéb zenekarok Debrecenben való működését sérelmezik s kérte a főkapitányt, hogy ezt ne engedje meg. A főkapitány, — tekintve a cigányok panaszának jogosultságát — kérésük teljesítését megígérte.

— **Gyermeknap Debrecenben.** Az április 2-3-iki gyermeknap megtartására ujabban a következő kereskedők ajánlkoztak: Váray József fűszer bor és csemegekereskedő, Kovács Gyula vaskereskedő, Német András és társa, az „Arany-Bika” bérlője, Sesztina Lajos vaskereskedő, Ivanovits Antal fodrász, Törő Imre vendéglős, Bészler és Dávid vaskereskedő.

— **Tüdővész gyógyítható.** Igaz ugyan, hogy mindenkor klimatikus és dietetikus kúra, valamint a por stb. eltávolítása a fődolog, amellyel azonban a gyógykezelés sem elhanyagolandó. Első helyen állanak a bükkfakátrany-preparátumok, de korántsem mindegy, bármelyik ily preparátumot használunk. A legjobbak és megfelelőbbnek — mert teljesen méregtelen és jóízű — a „Sirolin-

Roche”, a creosot-preparátumok ideálja, mely minden gyógyszerárban kapható.

— **Leharapta az apja orrát.** Tragikomikus eset történt a szomszédos Tetétlenen. Csatár Ferenc ottani cigány összeverekedett mostoha fiával Fehér Mihállyal, aki a verekedés hevében keze közé kapta mostoha apjának a fejét és az orrát leharapta. A leharapott orr a földre gurult és a kóbor kutyák zsákmánya lett. A súlyosan sérült Csatárt a községi orvos vette ápolás alá és bekötözte sebeit. Csatár Ferenc így orr nélkül maradt, amit Fehér Mihály kedvesének köszönhet, aki miatt perlekedett össze az apa és fiú.

— **Köszönetnyilvánítás.** Mindazon rokonok, ismerősök, jóbarátok s az elhunytak kártársai és a nagyérdemű közönség azon tagjai, kik felejtethetetlen jó férjem, édesapánk és nagyapánk, néhai polgár Ungváry József folyó hó 25-én történt végtisztelességételen, oly nagy számban való megjelenésük által mérhetetlen fájdalomukat részvétükkel némi részben enyhíteni szívesek voltak, fogadják ez uton is hálás köszönetünket. Debrecen, 1908 március 26. A gyászoló család.

— **Tegnapi halottak.** A tegnapi nap folyamán a helybeli anyakönyvi hivatalban a következő haláleseteket jelentették be: Tóth Sándor róm. kath. 23 éves, Ungvári József ref. 84 éves, Guthi István ref. 74 éves, Tóth György ref. 54 éves, Buzás Sára ref. 18 éves, Szabó Margit ref. 9 hónapos, özvegy Zámfi Józsefné gör. kath. 41 éves, Makrancsi László róm. kath. 11 napos, Lőwinger Lipót izr. 69 éves, Kovács Margit ref. 22. napos, Kovács János róm. kath. 48 éves, Somogyi N. 4 óras.

— **Rendőri hírek.** Tóth Eszter cselédet a Darabos-utca 38. szám alatt lakó gazdája tegnap elküldte a Darabos-utca 5. szám alá egy gyermekruhával. A ruhát a cseléd egy fogásra akasztotta fel, ahonnan azonban pár perc múlva nyomtalanul eltűnt. Ismeretlen tettes ellopta. A tolvajt keresik. — Kovács Lidia a Törő-féle vendéglőben lakó cseléd a napokban a Schwartz-féle cselédközvetítő intézetben járt, hol batyujából egy alsószyoknyát és egy selyemkendőt ismeretlen tettes elloptott. A károsult cseléd feljelentést tett a rendőrségen, mely keresi a tolvajt.

— **Percel Carola próbabálja.** Fényesnek ígérkező próbából lesz folyó évi április 11-én a Bika-szálloda disztermében. Ugyanis ekkor mutatja be Percel Carola tántvanyainak előhaladását. Meghívók a napokban mennek szét és a páholy-jegyekre előjegyezhetni a mai naptól kezdve lehet Molnár Ferenc ur divatüzletében. Páholy-jegy ára 10 korona, személy-jegy 2 korona. A most kezdődő colonba még pár napig be lehet iratkozni Percel Carola tánciskolájában Szent Anna-utca 22.

— **Dr. Galbory Samuel,** bór-bujakór és nemi betegségek szakorvosa (specialista) rendel délelőtt 9-11-ig, délután 2-3-ig. Degenfeld-tér 3. sz.

Aki igazán hazai ipart akar pártolni, az csakis Nagy András-féle kesztyűket vásároljon.

— **Állást keres.** Egy jobb sorsra érdemes ember járt bent tegnap szerkesztőségünkben. A szerencsétlen a legnagyobb nyomorral küzd és bár szívesen dolgozna, mindenütt azt mondják neki: nincs munka. Képzett, iskolákat végzett ember, kit szerencsétlen körülményei juttattak a nyomor szélére. Elvállat bármilyen irnoki állást vagy egyáltalában bármiféle munkát.

Az utolsó felolvasó est.

— március 27.

A róm. kath. főgymnasium disztermében tartatni szokott felolvasó-esték utolsója tegnap zajlott fényes műsor s zsufolt ház előtt. Ezen oly nagyhírnévek örvendő felolvasó-esték méltó zárköve volt a tegnapi est, melynek minden száma óriási hatást keltett.

Dénes Arthur és dr. Szöll Kálmán zongora s harmonium kettőse zajos tapsot aratott, Kubay Margitka szavalata pedig valószínűságot tapsorkánt váltott ki a lelkesült közönségből.

Majd a Svetits-intézet tanítónőképzőjének énekkara gyönyörűen énekelt el pár Dohnányi-féle népdalátiratot, melyet meg is kellett ismételniök. Frenetikus taps jutalmazta a bájos leány-sereg precíz énekét. — Pompás volt a főgimnázium hallgatói által előadott jelenet a szigetvári vértanúkból. A korhű jelmezekben fellépő ifjú összevágó előadása, művészi játéka szintén óriási sikert aratott.

Mártonfalvy Györgyné és Fehér Olga urhölgyek két gyönyörű kettős énekeltek el, oly művészettel, precizitással s bájosan, hogy meg kellett ismételniök a híres Mária és Magdolna duettet. Kaptak is oly hatalmas tapsot, hogy rengett bele az egész terem.

Knapok Jenő, a Rácz Károly zenekarának kíséretével „Lavotta szerelmét” adta elő csellón. Művészjátéka egészen elragadta a közönséget, mely zajosan tapsolta a valóban átérzett, gyönyörű játékot.

Dr. Jászay Rezső, a felolvasó estéket rendező bizottság elnöke záróbeszéd keretében emlékezett meg a szezon anyagi s erkölcsi eredményéről, melyre az idő rövidsége folytán vasárnapi számunkban fogunk bővebben kiterjeszkedni, a szépen előadott záróbeszédet szintén zajosan megtapsolták.

Kijutott a tapsviharból bőven a Rácz Károly zenekarának is, mely Rákóczi táborig dalával ez estét berekesztette.

Ezen országos zenekar tegnap ismét szaporította babérai számát, ama minden tekintetben elsőrangú precíz játékkal, melyet részint mint kíséret, részint önálló előadásban produkált.

Játékokkal bezárult a fényes est s lezárult az 1907—8. évi szezon, mely egyformán magas sikerű volt úgy az anyagiakban, mint a szellemiekben.

Távirat és telefon.

A képviselőház üléséhez.

Budapest, március 27. A képviselőház mai ülésének végén Farkasházytól is megvonta az elnök a szót. Utána Lukács László beszélt a javaslat ellen. Ülés vége előtt házszabályvita volt.

A bán Bécsben.

Bécs, március 27. Rauch báró bán tegnap este ide érkezett elődje, Rakódczay Sándor társaságában. Előbbit ma eskütétele alkalmából a király külön kihallgatáson fogadta.

Uralkodók találkozása.

Venice, március 26. A Canale Grande és a San-Marcotér tündéri fényben usznak. A gondolák raja siklik egymás mellett. Evivva kiállítások kísérik a Hohenzollern yachtot, amelyen a német császár lakomát adott Viktor Emánuel tiszteletére. Lakoma után a császári pár pihenőre tért.

A háború vége.

Tanger, március 26. A marokkói harc végéhez közeledik. Muley Hafidnak elfogyott a pénze és sereget toborozni nem tud.

Csarnok.

Bosnyákország sárkánya.

A „Debrecezen” eredeti regénye.

Irta: Tomie Eugén. 7

Amint megvirradt, a sereg utra kelt, ugyanazon rendben, ahogy érkezett.

Jurka és Mejra a kert azon részéből nézték a had távozását, ahonnan tegnap érkezését lesték.

Dobszó és kütrivalgás kísérte ma is a felvonulást Orlovopolje felé. A sereg élén megint Husszein kapitány ficánkoltatta fehér paripáját, mindegyre Rusztem bég vára felé tekintve.

Mejra megint látta az ifju vezért, fényes forgós fehér turbánjában, zöld kaftánjában és le nem vette róla a szemét. Büszkeségtől vert a szive, hogy ilyen hős szereti őt. Nem érzett semmi fájdalmat. Ma ő csupán hősi bosnyák leány volt, akire boldogság a vitézség és a harci dicsőség.

Amint a lovasság hadi rendben elvonult, s a porfelleg úgy eltakarta őket, hogy nem lehetett látni a sereget, Mejra kezével intett arrafelé, amerre a hadi nép tartott és így kiáltott:

— Szerencsés utat, drágám. Épen és becsülettel térj hozzám vissza.

III.

Bjelina alatt, a Drinához közel, a szerb határon fekszik Orlovopolje. Éles szem sem látja be végét a széles síkságnak, mely máskor üres és elhagyott, de mostan élénk élet uralkodik rajta. Beláthatatlan sereg ütötte fel rajta fehér sátorait. Az a bosnyák hadsereg, mely idegyült, hogy Orlovopoljéről keljen át a Drinán és Szerbián át induljon az orosz ellen.

A sereg harmincezer emberből állott, csupa fegyverre termelt, harci kedvtől duzzadó legényből, Bosznia minden vidékéről összetoborozva. Volt ott zord arnauta Novibazár tájáról, keményfejű határőr a horvát végről, eleven posavia legények, drinamenti vérmes fiúk, hegyi sasák, travniki rónalakók, daliák, akik mind a táborban nyüzsögtek. Főparancsnokuk, Abdurahim érkezéig a csehaja volt a vezír helyettese és a főmollah, mert Abdurahimot csak későbbre várták ide Sarajevoból.

Több hetet várt már itt a sereg, mozdulatlanul, mivel Milos szerb vajda, a szultán vazallusa serege élén a Drina tulsó partján állott, hogy megakadályozza a bosnyák sereg átvonulását Szerbián. Midőn a csehaja követet küldött hozzá, hogy seregének megengedje a békés átvonulást Szerbián, Milos így felelt az üzenetre:

— Az én országom akkor is eleget szenved, ha a belgrádi erődből egy-egy csapat

kel utra a honi földön. Mit kellene még elviselni népemnek, ha ez az iszonyatos had lepne el Szerbiát? Ezért elhatároztam, hogy nem eresztelek benneteket a Drinán át, ha kell, fegyverrel is megakadályozom az átkelésteket.

Ez a válasz rettenetesen fölharagította a csehaját, aki nyomban hadi tanácsba hívta a bégeket és kapitányokat, mint a csapatok vezetőit. — Amint ezek megértették, miről legyen szó, elég hidegen így szólottak a csehajához:

— Mi a muzska ellen indultunk. Eszünk ágában sem volt, hogy a ráccokkal és az ő vajdájukkal is veszekedjünk. Ha a nagy ur nem képes rá, hogy Szumádián át utat nyisson nekünk, ne is várja segítségünket. Köt ellenséggel nem fogunk egyszerre küzdeni, úgy is csak egy ellen szálltunk sikra.

A csehaja megjelentette az eseményeket a vezírnek Sarajevoba és intézkedést kért, hogy mitevő legyen. Vagy pedig tessék ő papságának magának Orlovopoljére feljönni intézkedni. Eközben pedig szünetelt minden hadművelet és tanácskozás egyaránt, de Abdurahim sem mutatkozott a maga seregével sehol.

Ez a tanácsstalanság csakhamar megmutatta a maga eredményeit a bosnyák csapatoknál. A vezír pártfelei, akik ezuttal többségben vonultak föl Orlovopoljére, közöttük Husszein kapitány is, egyszerre elkodvetlenedtek.

A helytartó fegyverre szólította őket a padisah nevében. E felhívásra mind hadba szálltak és eljöttek hiven a kijelölt soraközé. De amint odaértek, a szultán alattvalója ime utjokat állja és nem engedi őket tovább haladni az oszmán birodalom esküdt ellensége, a próféta hitének megrontója ellen.

A padisahnak tehát nincsen hatalma engedelmségre szorítani a vazallust és megmutatni neki, hogy az ő akarata ellen nincsen ellenkezésnek esete.

Elkeseredtek ezen fölötte és haraggal mondták egymásnak:

— Ugy keltünk föl, mint a vitézek és úgy magyank vissza, mint a vénasszonyok. Szégyenletünkben még az ábrázatunkat sem merjük majd a világnak megmutatni.

(Folyt köv.)

Kiadja: a „Debrecezen” Hirlapkiadó
Vállalat Részvénytársaság.

Budapesti előkelő bank részvénytársaság Hajdumegyében kizárólag törzsdén jegyzett sorsjegyek eladására

főügynökséget létesít.

Ezen főügynökség saját hatáskörében a megye területén alügynököket állíthat föl.

— Évi fix javadalmazás. —

Csakis komoly reflectansok, kik a főügynökséget elnyerni óhajtják, küldjék ajánlatukat

»Budapest, főpostafiók 21« címre.

Újdonságok!!

Tavaszi costüm kelmékben, Blouze selymekben és blouze kelmékben — Jó mosó kartonok, divat zefirek, Schroll-féle sílfonok, havasi vásznak, LILION VASZON MINDEN SZÉLESSÉGBEN — Olcsó szabott árban kapható

Szépe Lajos

női divat-, vászon-, fehérnemű és rövidáru-üzletében Kossuth-utca 6. szám.

14—16 éves

kifutó fiúk havi fizetésel felvételnek a kiadóhivatalban: Arany János-utca 2-ik szám, (Hungária kávéház).

Magyarország egyik legnagyobb szőnyeg-áruháza.

**Szőnyegek,
Butorszövetek,
Szövet-, plüs- és
selyemfüggönyök,
Ágy- és asztalterítők,
Stórok, Bonne-femmeok
Kocsitakarók**
nagy választékban kaphatók
Bosnyay J. és Tsa
szőnyegáruházában
Debreczen, Kossuth-utca 5. szám.

100 hold nyulasi föld

a löversenyter mellett, 5—10 holdas darabokban részletfizetésre eladó.

Dr. Nyiri Ernő,
Piac-utca 71.

Valódi brünni szövetek

az 1908. évi tavaszi és nyári időnyre.

Egy szelvény	1 szelvény 7 korona
3-10 m. hosszú	1 szelvény 10 korona
teljes fértárházhoz (kabát, nadrág és mellény)	1 szelvény 12 korona
olegondó, csak	1 szelvény 15 korona
	1 szelvény 17 korona
	1 szelvény 18 korona
	1 szelvény 20 korona

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20.—K.-ért, szintúgy felöltőszövetet, turistalődönt, selyemkangarut stb. stb. gyári áron küld a mint megbízható és szolid cég mindenütt ismert posztógyári raktár

SIEGEL-IMHOF Brünn.

Minták ingyen és bérmentve.
Az előnyök, a melyeket a magánvevő élvez, ha szövetszükségletét közvetlen Siegel-Imhof cégnél, a gyári piacon rendel meg, igen jelentékenyek.
Szabott, legolcsóbb árak. Óriási választék.
Mintabú, figyelmes kiszolgálás, még a legkisebb rendelésnél is, teljesen irrisz árban.

Vörös

Excelsior®-főzőedények

takarék-tűzhelyek,

kerti-padok

tüskés kerítéshuzal és kerti eszközök raktára

Sesztina Lajosnál

Debreczen, Piac-utca 33.

804—1908. eln.

Versenyárgyalási hirdetmény.

A debreczen—egri th. ut 3.028—14.385 km. szakaszának kiépítése alkalmával 31,431.5 m² utszekerénykiemelés és uttest rendezés, valamint 622.5 m² burkolat létesítése 8913 korona 06 fillér; 1226 darab 10 tonnás vasúti kocsii leterhelése, 8189.18 m³ kőanyagának az uttesten elosztása, 628.63 m³ homoktermelése és az uton elosztása 10,704 korona 04 fillér, 320 darab tölgykerékvető beállítással 960 korona — fillér; 3 darab beton műtárgy felépítése 1510 korona 70 fillér; 1 darab hid építése 5555 korona 39 fillér összeg előirányzattal kiviendő munkák biztosítása végett a

folyó évi április hó 7-én, délelőtt 10 órakor

Debreczen sz. kir. város polgármesterének hivatalos helyiségében zárt írásbeli ajánlatok útján versenyárgyalás hirdettetik.

Felhivatnak ennél fogva vállalkozni kívánók, hogy ajánlataikat a fent említett hivatalhoz ezimezve, legkésőbb a tárgyalás napjának délelőtt 10 órájáig nyújtsák be. A később beérkezett ajánlatok, valamint a távirati vagy utóajánlatok figyelembe nem vehetőek.

Az ajánlatok öt pecséttel ellátott zárt borítékban adandók be. A címzés felett világosan kiirandó az utvonal és a munka neve, amelyre az ajánlat vonatkozik.

A benyújtott ajánlat vissza nem vonható. Az ajánlattevő a beadás napjától számított 8 hétig kötelezettségben marad.

Az ajánlatok a kiirási csoportok szerint teendőek.

Ugy az ajánlat, mint ennek mellékletei szabályszerűen bélyegzendők és ajánlattevő által sajátkezűleg aláírandók.

A bánatpénzeknek Debreczen sz. kir. város házipénztárába történt befizetését igazoló nyugta az ajánlathoz csatolandó. Készpénz vagy értékpapír bánatpénzüll az ajánlathoz nem csatolható.

A csatolandó bánatpénz 445 K 65 f., — 535 K 20 f., — 48 K — f., — 75 K 53 f., — 277 korona 77 fillérben állapittatik meg.

Az el nem fogadott ajánlatok mellé csatolt bánatpénz csak akkor fog visszaadni, midőn az árlejtés eredménye felett döntés történik.

Az ajánlattevők kötelezettsége a benyújtáskor veszi kezdetét, míg Debreczen szab. kir. város kötelezettsége csak az ajánlat elfogadása esetén áll be.

A munka szerződése, a tervezet, az általános és részletes határozatok, ajánlati minta a debreczeni kir. államépítészeti hivatalnál a rendes hivatalos órák alatt betekintheők, illetve megszerezhetők.

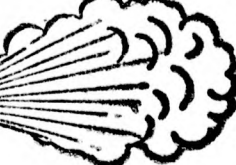
Kelt Debreczen, 1908. évi márczius hó 20-án.

Kovács József,
polgármester.

Muschong-Buziásfürdői

SZÉNSAV-MŰVEK

ujjonnan berendezve kartelen kívül szállítanak azonnal bármily mennyiségű természetes vegyileg legtisztább folyékony

szénsavat

világhírű buziásfürdői szénsavforrásokból szódavizgyártáshoz, vendéglősöknek egyéb iparcélokra össze nem tévesztendő mesterségesen előállított, kevésbé kiadós szénsavval.

Megbízható, szigorúan lelkiismeretes kiszolgálás!

Buziásfürdő ásvány- és gyógyvizek

1/1 és 1/2 literes üvegekben. Szív-, vese- és hólyagbántalmaknál utol nem ért gyógyhatás. Elsőrendű asztali víz! Felvilágosítás-sal készségesen szolgál

Muschong-buziásfürdői szénsavművek és ásványvizek szótkül-dési telepe Buziásfürdőn. Bürgönyeim: Muschong, Buziásfürdő.

Interurban telefon 18. sz.

Ugyes helyi képviselők kerestetnek.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Dija: 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fillér, vastagabb betűkkel szedett szó 6 fillér.
 Levélbeli tudakozódásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges levélbélyeg bektüldetik.
 Apró hirdetések előre fizetendők.

Gyönyörű modern tölgyfa interziás hálószoba és hajlított elejű mahagóni könyvszekrény raktáron van és jutányosan eladó a Műbutor-asztalos szövetkezetnél, Péterfi-utca 1. (1535.)

Hatvan-utczal 1-ső járás 8. számú kert bérbeadó lakással és az idej terméssel. — Bővebbet Bosznay J. és Társa cégnél. (1529.)

Egy jókarban lévő, lábön álló cimbalom, helyszüke miatt igen olcsó áron eladó Beresényi-u. 24. sz. a.

A nagycserén 16 katasztrális irtott föld eladó. Cim a kiadóban.

Kiadó fűszerüzlet helyiség, régi jó forgalmu helyen. Meszena-utca 26. szám.

Nagyváradon 30 év óta fennálló kóser étterem, szép látogató közönséggel, utazó urak találkozó helye, családi körülmények miatt eladó. Czim: Grósz Adolf, Kert-utca 4.

Sétakertben kényelmes nyaraló, továbbá nagyerdei köruton nyaralónak való szőlő eladó. Cim a kiadóban.

Hatóságilag engedélyezett végkiárulás. Üzlet felosztás miatt tükrök, képek, mosdók, chinaezüst tárgyak, evőeszközök, porcelán és üvegáruk minden elfogadható áron eladók. Ifj. Pájer József utóda városi bérház 2.

Néhal Molnár Endre örökösei tulajdonát képező H.-Nádudvaron, a varró lapsi dűlőben, a szelenczési büte dűlőben, két nagyobb birtok, valamint a határban levő őzesi közlegelő kisebb föld, birtokok, házak és szőlő földek szabad kézből eladók. Értekezhetni lehet az örökösökkel, Debreczenben Áts Nagy Ferenc József kir. herceg-u. 48. sz. a.

Májusra 3 szoba, előszoba, felső konyha, kamara és hozzá tartozókból álló lakás 2 tagu családnak kerestetik, kevéssé népes tiszta, háznál, udvari is lehet. Cim a kiadóban.

Pénztárnoknőnek ajánlkozik fiatal, ügyes 18 éves leány szerény kezdő fizetéssel. Dezső bankiroda Kossuth-u. 36

Kiadó. Szépen butorozott utcai szoba előszobával Egmalom-utca 4. sz. 1492.

Kiadó egy 40 év óta fennálló jóforgalmu fűszerüzlet italméréssel és dohány tőzsdével. Hozzá tartozó 2 szoba, 3 pince, 3 raktár, 1 konyha, eseléd szoba 1 petroleum, 1 fás szin és 6 lóra való istálló. Értekezhetni a tulajdonos Hatvan-utca, vásártér Csieső Lajossal. 69. szám.

Villany világítást,

telefonok, villamos csengők berendezését és évi jókarban tartását, legjobb anyaggal és szolid árért eszközömm. — FÖLDVÁRI L. Debreceni Első elektrotechnikai gyár és villamos szerelési vállalat.

Kossuth-utca 1.

Telefon 168. sz.

Egy 40—42 éves józan életü ember és jó okmányokkal bir, óhajtana egy 32—36 éves nővel örök hűséget mondani. Levelek: „Örök hűség“ alatt a kiadóba kéretnek.

Jóírásu és olvasni tudó kis lány azonnal felvétetik Miklós-utca posta-gyűjtőbe. özv. Soós Albertné.

Kitűnő korcsma vegyes kereskedéssel, trafikkkal, mészárszékkel biharmegyei nagyközségben olcsón eladó. Felvilágosítás Gottliebknénál Debreczen Halköz 4.

Kiadó lakás öt szoba, előszoba fürdőszoba Egmalom-u. 4. sz. (1364)

ÜGYVÉDI VIZSGÁRA alaposan, igen gyorsan, biztos sikerrel előkészítik. Cim a kiadóhivatalban. (1451)

Jóforgalmu évek óta fennálló szatós üzlet és italmérés egyik közeli nagyközség legelőnkebb központján eladó. Cim a kiadóhivatalban. (1489)

Eladó ház. A Boldog-kert I. járás 37. sz.

Hegedű. 3 db kitűnően kijátszott hegedű elutazás miatt azonnal eladó. Ár: 15, 25 és 60 frt. Cim: Vár-utca 12, keresztépület.

394—1908. P.

HIRDETÉS.

A presbyterium közhírré teszi, hogy az E. T. I. t.-cz. 19. és 20. §-ainál fogva a választók névjegyzékének összeállítására megtette az intézkedést. Ebbe a névjegyzékbe felvétetnek az E. T. I. t.-cz. 18. §-a értelmében egyházközségünk minden olyan férfi vagy önjogu nő tagja, — beleértve a nagykoru hajadont, az özvegy és törvényesen elvált nőt, a vegyes házasságban élő és az olyan nőt, kinek férje egy éven tul külföldön tartózkodik, de egyházi adót fizet, — aki 24-ik életévét betöltötte vagy törvényesen nagykorusított, vagy e kor elérése előtt házasságra lépett és az egyházi és iskolai közteherviselésben részt vesz, ha gyámság vagy gondnokság alatt nem áll; ha egyházi és iskolai közteherviselési kötelezettségének meghatározott időben eleget tesz, ha választói jogosultságától fegyelmi uton meg nem fosztatott.

Felhivatnak ennél fogva egyházközségünk jogosult választói, hogy az E. T. I. t.-cz. 19. §. második bekezdése értelmében az előző 1907. évi és ezt megelőző időről fennálló adó tartozásaikat ez évi május 15-ig a város adószedő hivatalánál befizetni igyekezzenek.

Kelt Debreczenben a reform. egyház 1908. évi március hó 14-ik napján tartott gyűléséből.

Nyomatott Debreczen sz. kir. város könyvnyomda-vállalatánál.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Megérkeztek a tavaszi divat gyönyörű

ujdonságai

ruha-szövetek, blous kelmék — selymek voile de laine. Oriási választék!

1267

90/1908. v. k. sz.

Árverési hirdetmény.

A debreceni kir. bíróságnak V. 156/4. 1908. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Donogán és Somossy, debreceni bej. czég részére, Dr. Nagy Kálmán és neje Dr. Nagy Kálmánné, debreceni lakosoktól 133 korona 57 fillér tőke, ennek 1906. évi április hó 21. napjától számítandó 5% kamatai és az eddig összesen 99 korona 70 fillér perkölttség erejéig 1907. évi április hó 4-én bíróilag lefoglalt és 857 koronára becsült házi butorok, zongora és egy tűzmentes szekrényből álló ingóságok 1908. évi április hó 8-án, délelőtt 9 órakor kezdetét veendő és alperesek lakásán, Miklós-utcán, 21. sz. háznál megtartandó nyilvános bírói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Debreczen, 1908. évi március hó 20.

Török Péter
bírói kiküldött.

Villamos-világítási és erőátviteli berendezések,

lakások, üzletek és egyéb helyiségek részére, legelőnyösebben és a legnagyobb szakértelemmel

a Ganz-féle Villamossági R. T.

debreceni építésvezetősége

(Piac-utca 72. sz.) által készítettnek.

Szakszerű felvilágosítással, tervezetekkel és költségvetéssel bárkinek díjtalanul szolgál.

Villágítótestek, csillárok és szerelvények és választéka.

Telefon szám: 568, 1063

Tavaszi női ujdonságok!

Szines és mintázott kosztüm- és divatkelmekből gyönyörű választékot tartunk. Angol és

francia Bluzszövetek a legújabb kivitelekben. Divat bluzselymek a legelőkelőbb forrásokból. Fekete és szines divatnapernyők

Szabó Lajo Fiai

vászon-, divat- és szőnyeg-áruházában.

Mintákkal kívánatra készpénzrel szolgálunk. 1470